

شناسه	مقررات و رویه اجرایی - دستور جلسه شماره ۲	تاریخ	۹۷/۱۲/۱۳
عنوان	<p>بررسی مراتب اعتراض فعالان بخش خصوصی حوزه مسکن و ساختمان به :</p> <p>الف) فراتر بودن ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان نسبت به متن ماده ۳۳ با موضوع "ارجاع کار به مهندسین ناظر"</p> <p>ب) اختلاف فی مابین وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور در اجرای شیوه نامه تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی صادره از سوی وزارت راه و شهرسازی با موضوع "ارجاع کار به مهندسین ناظر"</p> <p>ج) تعارض قوانین و مقررات مختلف در گزارش دهی مهندس ناظر</p>		
شرح دستور	<p>ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ چنین اشعار می‌دارد که "اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره برداری و نگهداری ساختمان‌ها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها و حدود اختیارات و وظایف سازمان‌ها عهده دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. مجموعه اصول و قواعد فنی و آئین‌نامه کنترل و اجرای آنها مقررات ملی ساختمان را تشکیل می‌دهند. سازمان‌های استان می‌توانند متناسب با شرایط ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تأیید شورای فنی استان ذیربط با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود.</p> <p>تبصره- مقررات ملی ساختمان متناسب با تغییر شرایط، هر سه سال یکبار مورد بازنگری قرار می‌گیرد و عندالزوم با رعایت ترتیبات مندرج در این ماده قابل تجدید نظر است."</p> <p>براساس این ماده، آیین نامه اجرایی آن، در سال ۱۳۸۳ ابلاغ گردید؛ لیکن این آیین نامه منشاء بروز مشکلاتی برای فعالان حوزه ساخت و ساز شده است که در ۳ بند ذیل بررسی شده است:</p> <p>الف) فراتر بودن ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ نسبت به متن ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی</p> <p>ب) اختلاف فی مابین دو وزارتخانه راه و شهرسازی و وزارت کشور در خصوص شیوه نامه تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳</p> <p>ج) تعارض قوانین و مقررات مختلف در گزارش دهی مهندس ناظر</p> <p>الف) فراتر بودن ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان نسبت به متن ماده ۳۳</p> <p>نص ماده ۲۴ آیین نامه با خود ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی ساختمان، مغایرت دارد و علیرغم اینکه ماده ۳۳ وظیفه وزارتخانه را تدوین اصول و قواعد فنی می‌داند؛ آیین نامه اجرایی این ماده و به ویژه ماده ۲۴ آن مشخصاً خارج از شمول اصول و قواعد، وارد سیستم ارجاع کار شده است، حال آنکه این سیستم تناسبی با تعریف اصول و قواعد فنی مندرج با تعریف ماده ۳۳ قانون ندارد و نقیصه مذکور برخلاف روح و نص قانون و فراتر از شکل آن است.</p> <p>لازم به ذکر است اصول و قواعد فنی ناظر بر امور و موضوعات کیفی در نظارت بر پروژه‌های ساختمانی است؛ لیکن آیین نامه مذکور وارد فاز مالی، موضوعات کمی مرتبط با ساخت و نظارت گردیده و این یک انحراف جدی در روح، نص قانون و اهداف قانون گذار تلقی می‌شود. چنانچه در خصوص مجری ذیصلاح رویه اتخاذ شده، توسط دیوان عدالت اداری ابطال و حذف گردید.^۱</p>		

^۱ رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مورخ ۹۴/۰۲/۲۸ و به کلاسه پرونده ۱۲۷/۹۲ با دادنامه شماره ۹۹ مورخ ۹۴/۰۲/۱۴؛ رای به ابطال ماده ۷ از فصل سوم و بند ۱۹-۱ فصل ششم از مبحث دوم مقررات ملی ساختمان (آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی ساختمان) با موضوع حذف مجری ذیصلاح

ب) اختلاف فی مابین وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی در خصوص شیوه نامه تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

در ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان چنین آمده است که "ناظر به هنگام صدور پروانه ساختمان توسط نظام مهندسی ساختمان استان انتخاب شده و به مالک و مراجع صدور پروانه ساختمان معرفی می گردد. ناظر نمی تواند شاغل در دستگاه صادر کننده پروانه ساختمان در منطقه ای باشد که ساختمان در آن منطقه احداث می شود.

تبصره ۱: تا زمانی که سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در شهرها و مناطقی که پروانه در آن صادر می گردد دفتر نمایندگی تأسیس ننموده باشد، مراجع صدور پروانه ساختمانی با هماهنگی با آن سازمان، وظیفه معرفی ناظر را انجام می دهند.

تبصره ۲: دستورالعمل مربوط به نحوه ارجاع کار، نظارت، میزان حق الزحمه و نحوه دریافت و پرداخت آن همچنین رفع اختلاف نظر بین ناظر و مجری، توسط وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و ابلاغ خواهد شد."

مطابق تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه، وزارت راه و شهرسازی، شیوه نامه ای را تدوین و طی بخشنامه شماره ۳۰۰۷۷۳/۱۰۰/۰۲ مورخ ۹۶/۱۲/۲۳ ابلاغ نموده است، لیکن وزارت کشور و سازمان نظام مهندسی، با این استدلال که این شیوه نامه مغایر با صدر ماده ۲۴ این آیین نامه است و ارجاع کار باید توسط سازمان نظام مهندسی صورت گیرد؛ این شیوه نامه را اجرا نمی کنند و اختلاف وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی؛ سبب شده است تا صدور پروانه های ساختمانی در شهرداری ها دچار مشکل شود و سازندگان امکان دریافت پروانه ساختمانی را نداشته باشند.

ج) تعارض قوانین و مقررات مختلف در گزارش دهی مهندس ناظر

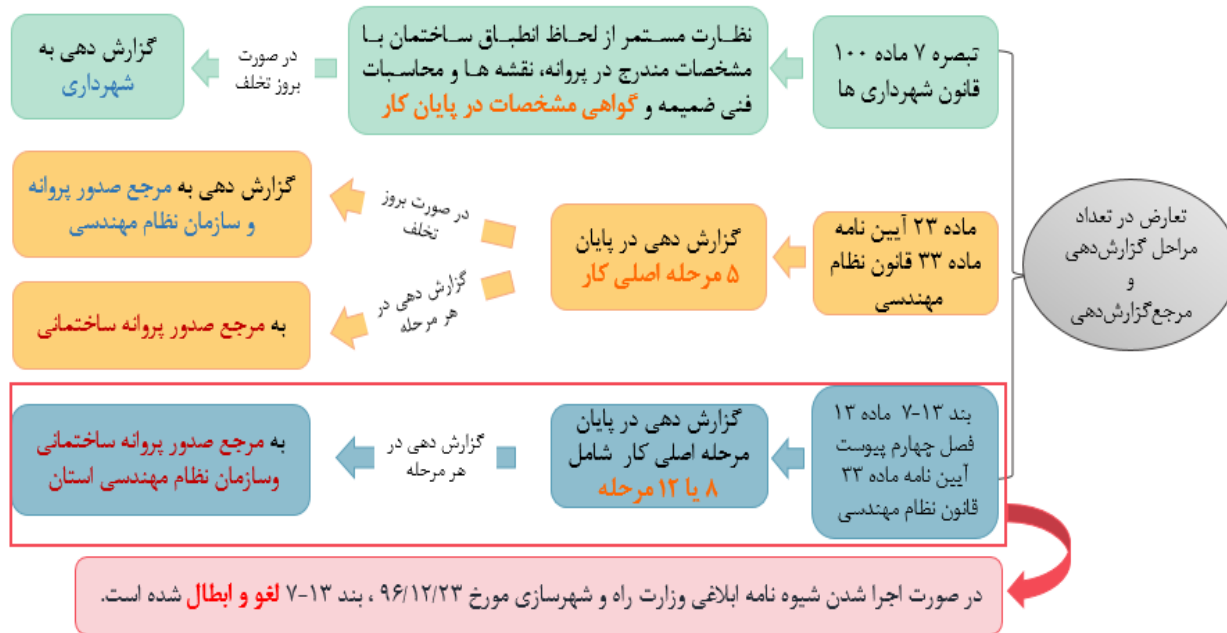
براساس تبصره ۷ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها "مهندسان ناظر ساختمانی مکلفند نسبت به عملیات اجرایی ساختمانی که به مسئولیت آنها احداث می گردد از لحاظ انطباق ساختمان با مشخصات مندرج در پروانه و نقشه ها و محاسبات فنی ضمیمه آن مستمراً نظارت کرده و در پایان کار مطابقت ساختمان با پروانه و نقشه و محاسبات فنی را گواهی نمایند. هرگاه مهندس ناظر برخلاف واقع گواهی نماید و یا تخلف را به موقع به شهرداری اعلام نکند و موضوع منتهی به طرح در کمیسیون مندرج در تبصره ماده صد قانون شهرداری و صدور رأی بر جریمه یا تخریب ساختمان گردد، شهرداری مکلف است مراتب را به نظام معماری و

ساختمانی منعکس نماید شورای انتظامی نظام مذکور موظف است مهندس ناظر را در صورت ثبوت تقصیر برابر قانون نظام معماری و ساختمانی حسب مورد باتوجه به اهمیت موضوع به ۶ ماه تا ۳ سال محرومیت از کار و در صورتیکه مجدداً مرتکب تخلف شود که منجر به صدور رأی تخریب به وسیله کمیسیون ماده صد گردد به حداکثر مجازات محکوم نماید. مراتب محکومیت از طرف شورای انتظامی نظام معماری و ساختمانی در پروانه اشتغال درج و در یکی از جرائد کثیرالانتشار اعلام می گردد.

لازم به ذکر است در ماده ۲۲ آیین نامه هم ناظران مکلفند بر عملیات اجرایی ساختمانی که تحت نظارت آنها احداث می گردد از لحاظ انطباق ساختمان با مشخصات مندرج در پروانه و نقشه ها و محاسبات فنی ضمیمه آن نظارت کرده و در پایان کار مطابقت عملیات اجرایی ساختمان را با مدارک فوق، گواهی نمایند ولی در ماده ۲۳ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی ساختمان، "ناظران باید گزارش پایان هر یک از مراحل اصلی کار خود را به مرجع صدور پروانه ساختمان ارائه نمایند که مراحل اصلی کار عبارتند از: الف) پی سازی، ب) اجرای اسکلت، پ) سفت کاری، ت) نازک کاری، ث) پایان کار و هرگاه ناظران در حین اجرا با تخلفی برخورد نمایند باید مورد را به مرجع صدور پروانه ساختمان و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و یا دفاتر نمایندگی آن (حسب مورد) اعلام نمایند"

با مقایسه تبصره ۷ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها و ماده ۲۳ آیین نامه مشخص می شود که در ماده ۲۳ آیین نامه به مراحل گزارش دهی ناظران اضافه شده است، بنابراین ماده ۲۳ آیین نامه با تبصره ۷ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها در تعارض است.

تعارض قوانین و مقررات مختلف در گزارش دهی مهندس ناظر

با عنایت به مطالب فوق کانون انبوه سازان مسکن و ساختمان ایران از شورای گفتگو درخواست نموده است در خصوص اختلاف بین وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی تعیین تکلیف صورت گیرد.

الف) رؤس ایرادات و مشکلات معترضین به شرح ذیل است:

- شهرداری پول نظام مهندسی و پول حق الزحمه کنترل، طراحی و حق الزحمه ناظر را در فیش عوارض صدور پروانه ساختمانی صادر می کند و بانک جهانی نیز این را جزء هزینه های ساخت و ساز و امور اداری شهرداری گذاشته است، در صورتیکه قرار بر این بوده تا پول از بخش خصوصی به بخش خصوصی دیگر پرداخت شود که به واسطه شیوه نامه تبصره ۲

ایرادات و مشکلات مطروحه

- ماده ۲۴ آیین نامه، اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در تاریخ ۹۷/۲/۲ یک ابلاغیه‌ای را به شهرداری تهران ارسال نموده که می‌بایستی أخذ حق الزحمه نظارت، صدور شناسنامه فنی ساختمان و کنترل و طراحی از سامانه عوارض، حذف گردد.
- در حال حاضر از متقاضیان پول بابت شناسنامه فنی ساختمان أخذ می‌گردد؛ لیکن شناسنامه فنی و پیوست‌های آن اجرا نمی‌شود و به زودی این موضوع، از مواردی خواهد بود که رتبه ایران رتبه ایران در شاخص‌های کسب و کار بانک جهانی کاهش یابد؛ زیرا از امسال بانک جهانی وارد ماهیت خواهد شد.
- در تمامی خدمات، مصرف کننده سفارش می‌دهد؛ لیکن در ساخت و ساز کسی که می‌خواهد بفروشد، خدمات را سفارش می‌دهد و در بحث نظام مهندسی یک نکته فراموش شده و آن مسئولیت سازنده این محصول ترکیبی است و در قانون مسئولیتی برای مالک و فروشنده دیده نشده و همچنین پخشایشی نیز در خدمات مهندسی صورت گرفته که کار نکرده پول أخذ می‌کنند و همه این موارد، سبب تنزل رتبه جهانی ایران می‌شود.
 - معاونت حقوقی ریاست جمهوری شیوه نامه تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه را طی نامه ۱۲۶۱۴-۹۷/م/۳۶۱۲۱ مورخ ۹۷/۰۴/۳۱ تایید نموده است.
 - استدلال مخالفان این است که این شیوه نامه مغایر با صدر ماده ۲۴ این آیین نامه است و معتقدند ارجاع کار باید توسط سازمان نظام مهندسی صورت گیرد؛ لیکن تبصره‌ها برای توضیح و تکمیل مصادر مواد قانونی تنظیم شده اند؛ لذا وزارت راه و شهرسازی، مطابق تبصره ۲، مقررات مربوط به نحوه ارجاع کار را مشخص نموده است و اجرای این شیوه، بر عهده سازمان نظام مهندسی است؛ بنابراین مخالفان این شیوه نامه به تبصره ۲ توجهی ننموده و تنها صدر ماده را مورد توجه قرار داده‌اند؛ به عبارت دیگر صدر ماده ۲۴، انتخاب ناظر را بر عهده سازمان نظام مهندسی گذاشته ولی تبصره ۲ آن، تدوین شیوه نامه نحوه و سیستم ارجاع را به وزارت راه و شهرسازی سپرده است، بنابراین شیوه نامه غیرقانونی نیست.
 - سازمان نظام مهندسی به استناد بند ۸ ماده ۱۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، ارجاع نظارت را جز اختیارات خود می‌داند در صورتی که با عنایت به نص این بند که اشعار دارد: "تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و کارفرمایان و کمک به مراجع مسئول در بخش ساختمان و شهرسازی در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی"؛ این بند به معنی ارجاع مستقیم کار از سوی سازمان نمی‌باشد و تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ نیز با همین هدف تدوین شده است که دستورالعمل مربوط به ارجاع کار توسط وزارت راه و شهرسازی تهیه و ابلاغ شود.
 - طبق ماده ۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان که اشعار دارد "برای تامین مشارکت هر چه وسیعتر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود و تحقق اهداف این قانون در سطح کشور سازمان نظام مهندسی ساختمان که از این پس در این قانون به اختصار سازمان خوانده می‌شود و در هر استان یک سازمان به نام سازمان نظام مهندسی ساختمان استان که از این پس به اختصار سازمان استان نامیده می‌شود، طبق شرایط یاد شده در این قانون و آئین‌نامه اجرایی آن تاسیس می‌شود. سازمان‌های یاد شده غیر انتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر موسسات غیر انتفاعی می‌باشند"؛ سازمان نظام مهندسی تشکل صنفی نیست بلکه حرفه‌ای می‌باشد و نمی‌تواند برای اعضای خود شغل تعیین نماید.

^۱ تبصره ۲ ماده ۳۱ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی ساختمان: هزینه‌های خدمات مهندسی‌ای که در قالب شناسنامه فنی و ملکی به مالک ساختمان ارایه می‌شود براساس تعرفه خدمات فوق که سالانه به پیشنهاد شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی به تصویب وزارت مسکن و شهرسازی می‌رسد در قالب ماده (۳۷) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، دریافت می‌شود.

موضوع در جلسه کارگروه کارشناسی شورای گفتگو در تاریخ ۹۷/۱۰/۲۳ در اتاق ایران و با حضور نمایندگان اتاق ایران، مجلس شورای اسلامی، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، شهرداری تهران، سازمان نظام مهندسی کشور، سازمان پارکها و فضای سبز تهران، معاونت اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمیسیون ماده ۷ آیین نامه قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز، اتاق بازرگانی مازندران، سندیکای شرکت های ساختمانی و کانون انبوه سازان مسکن و ساختمان ایران بررسی و مقرر گردید موضوع در صحن اصلی شورا مطرح شود. لازم به ذکر است **رئوس نظرات نمایندگان دستگاه های اجرایی حاضر در جلسه به شرح ذیل است:**

➤ نظر نماینده وزارت راه و شهرسازی در جلسه کارگروه:

داوود نیک طلب، رییس گروه خدمات مهندسی دفتر توسعه مهندسی ساختمان وزارت راه و شهرسازی بیان نمود علیرغم تمامی ایراداتی که مطرح شده است؛ لیکن معاونت حقوقی ریاست جمهوری نظر داده است در این شیوه نامه، مغایرت قانونی وجود ندارد و خلاف قانون و آیین نامه نیز نمی باشد و همچنین اعلام نموده وزرای محترم از انجام هرگونه مکاتبه ای که سبب توقف اجرای دستورات می شود، خودداری نمایند. وی در ادامه افزود وزارت راه و شهرسازی مدافع حقوق سازمان نظام مهندسی می باشد ولی در چارچوب قواعد و قوانین موجود.

➤ نظر نماینده وزارت کشور در جلسه کارگروه:

حمیدرضا حاجوی، معاون مدیر کل دفتر فنی وزارت کشور اظهار داشت مجموعه وزارت کشور معتقد است، شیوه نامه وزارت راه و شهرسازی اشکالات اساسی و مغایرت های قانونی با قانون نظام مهندسی، آیین نامه ماده ۳۳ و صدر ماده ۲۴ آیین نامه دارد و وزیر کشور در تاریخ ۹۷/۱۱/۱۶ اعلام نمود که تا رفع این مغایرت ها، امکان اجرای این شیوه نامه وجود ندارد. ضمن آنکه در تدوین این شیوه نامه از وزارت کشور نظرخواهی نشده است.

وی با اشاره به صدر ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی افزود در این شیوه نامه تعاریفی وجود دارد که مغایر قوانین بالادستی است. همچنین انتخاب مهندس ناظر را در اختیار مالکین و یا ذینفعان و سازندگان قرار داده و به علاوه رابطه مالی مهندس ناظر با کارفرما ایجاد کرده است؛ در صورتی که کارفرما و مهندس ناظر طبق آیین نامه ماده ۳۳ نباید رابطه مالی داشته باشند و ارتباط مهندس ناظر با سازمان نظام مهندسی استان که به منظور توزیع کار، رسیدگی به تخلفات و نظم دهی به امور مهندسی ایجاد شده، عملاً قطع شده است. لازم به ذکر است طبق این شیوه نامه، شهرداری ها مستقیماً کار مهندس ناظر را انجام می دهند در صورتی که نظارت شهرداری ها از جنس پروانه ای است و نباید در این امر ورود نمایند.

حاجوی در ادامه اظهار داشت ناظر فردی است حقوقی که انتخاب آن از سوی مرجع دیگر است و ارتباط مستقیم با مالک یا ذینفع ندارد و فرایند نظارت را انجام می دهد و اگر تخلفی داشته باشد، طبق مقررات موجود رسیدگی می شود. وی در ادامه پیشنهاد نمود نظارت مانند سابق براساس سیستم رندمی سازمان نظام مهندسی استان صورت گیرد و اگر بحثی در شیوه فعلی وجود دارد، می بایستی ماده ۲۴ آیین نامه اصلاح شود.

➤ نظر نماینده سازمان نظام مهندسی ساختمان در جلسه کارگروه:

حمید بدیعی، مشاور رییس شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان بیان نمود وزیر اسبق راه و شهرسازی به دنبال تصویب آیین نامه ای بود و به دلیل عدم همراهی وزارت کشور و سازمان نظام مهندسی در دولت تصویب نشد و ایشان این شیوه نامه را ابلاغ نمود. در قانون تبصره ۷ ماده ۱۰۰ گزارش تخلفات ساختمانی به عهده مهندس ناظر است و از آنجایی که برخی انبوه سازان هم کارفرما و هم پیمانکار هستند؛ بنابراین در این بخش، به خاطر حفظ حقوق بهره برداران، کسانی که برای عرضه و فروش به مردم مسکن می سازند، نمی توانند ناظر خودشان را انتخاب کنند.

وی در ادامه افزود در خصوص موضوع نظارت در سطح کشور ایرادات و اشکالاتی وجود دارد که باید رفع گردد؛ به طور مثال قرار بر این است که نظارت به عنوان یک شغل تمام وقت تعریف گردد. سه عنصر طراحی، پیمانکاری و نظارت به عنوان عناصر تولید غیرقابل انکار است و نظارت باید تقویت شود.

➤ نظر نماینده شهرداری در جلسه کارگروه:

محمد سیاه کمره ای، نماینده معاونت شهرسازی شهرداری تهران اظهار داشت همزمان با ابلاغ شیوه نامه و به دلیل اختلاف وزارت کشور و وزارت راه دوگانگی به وجود آمد و صدور پروانه های ساختمانی دچار مشکل شد؛ بنابراین شهرداری با معاونت حقوقی ریاست جمهور مکاتبه نمود که در تاریخ ۹۷/۴/۳۱ معاونت با اصلاح ۲ بند این شیوه نامه را تایید نمود و از آن تاریخ، برای مترای بالای ۳۵۰۰ متر می توانند در سیستم، ناظر انتخاب کنند ولی برای حقیقی ها و زیر ۳۵۰۰ متر چارچوبی پیش بینی نشده است؛ لذا این شیوه نامه کامل عملیاتی نمی شود. همچنین در خصوص بازرسی فنی پیش بینی صورت نگرفته و از آنجایی که اعتبار آن با وزارت راه است، چنانچه این اعتبار را به شهرداری بدهند؛ شهرداری می تواند این کنترل را نیز داشته باشد.

۱- معاون محترم قوه قضائیه در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، ابطال ماده ۲۳ و ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان را از دیوان عدالت اداری درخواست و پیگیری نماید.

۲- تا زمان ابطال ماده ۲۳ و ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، شیونامه تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی از سوی کلیه دستگاه های اجرایی از جمله وزارت کشور، شهرداری ها و سازمان نظام مهندسی اجرا گردد.

۱- مستندات قانونی به ویژه "قانون نظام مهندسی ساختمان مصوب ۱۳۷۴، ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی ساختمان، آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی ساختمان ۱۳۸۳"؛

۲- نامه شماره ۶۵۹۰ مورخ ۹۷/۰۳/۲۱ کانون سراسری انجمن های صنفی کارفرمایی انبوه سازان مسکن و ساختمان ایران خطاب به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛ و

۳- خبر اعلام نظر معاونت حقوقی رئیس جمهور درباره اختلاف راجع به حدود مسئولیت شهرداری ها و وزارت راه و شهرسازی در امر کنترل و نظارت و چگونگی معرفی مهندس ناظر (سایت معاونت حقوقی ریاست جمهوری، شناسه e7bf0a- تاریخ ۹۷/۰۵/۲۴)

پیشنهاد
دبیرخانه

فهرست
مستندات و
مدارک
پشتوانه